

Angelika Mielniczuk
PWSZ w Zamościu – UMCS w Lublinie
amielniczuk2@onet.pl

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej Interpol – metody i instrumenty funkcjonowania

*International Criminal Police Organization Interpol
– working methods and instruments*

Streszczenie:

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej (MOPK) – Interpol jest międzynarodową organizacją rządową, powołaną do życia 7 września 1923 roku, jako Międzynarodowa Komisja Policji Kryminalnej (MKPK). Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej jest najstarszą i najważniejszą, wielostronną współpracą w zakresie ponadgranicznego policyjnego współdziałania i drugą, po Organizacji Narodów Zjednoczonych, największą organizacją na świecie, skupiającą obecnie 190 państw członkowskich. Stworzona została dla wzajemnej pomocy w obliczu nasilającej się międzynarodowej przestępczości. Celem artykułu jest przedstawienie metod i instrumentów wykorzystywanych przez Interpol do walki z przestępczością międzynarodową i jej sprawcami w celu zapewniania bezpieczeństwa międzynarodowego.

Słowa kluczowe: Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej – Interpol, Międzynarodowa Komisja Policji Kryminalnej, policja, przestępczość międzynarodowa

Summary:

International Criminal Police Organization – (ICPO) – Interpol is an international intergovernmental organization, which was established on the 7th of September 1923 as the International Criminal Police Commission (ICPC). International Criminal Police Organization is the oldest and the most important multilateral organization in terms of police force cross-border joint action, and the second, after the United Nations, biggest organization in the world comprising 190 Member States. The Organization was created for mutual assistance in the face of increasing international crime. The aim of this article is to describe the methods and instruments which are used by the Interpol in the struggle against international crime and the perpetrators of these crimes in order to ensure international security.

Keywords: International Criminal Police Organization – Interpol, International Criminal Police Commission, police, international crime

1. Uwagi wstępne

W wyniku procesów globalizacji oraz przemian jakie nastąpiły pod koniec wieku XIX i w wieku XX spowodowały, że społeczność międzynarodowa stanęła przed nowymi wyzwaniami i zagrożeniami bezpieczeństwa. Ciągły wzrost przestępczości i niemożność jej zwalczania na poziomie pojedynczych państw, doprowadziły do konieczności ustanowienia międzynarodowej współpracy w tym zakresie. Coraz nowocześniejsze środki transportu, znoszenie granic państwowych i złożoność procesów globalizacji oraz stały wzrost wymiany międzynarodowej doprowadziły do coraz dogodniejszych warunków prowadzenia międzynarodowej działalności przestępczej, która osiągnęła alarmujące rozmiary¹. Wyśledzenie i zatrzymanie takich przestępców, na arenie międzynarodowej, przez pojedyncze państwa, okazywało się niezwykle trudne. Wiązało się to bowiem z wymianą informacji, identyfikacją, prowadzeniem dochodzeń na skalę globalną i ekstradycją. Funkcjonariusze policji państw stwierdzili wówczas, że jeżeli zwalczanie przestępczości międzynarodowej ma być efektywne, to policje ze wszystkich państw powinny ze sobą współpracować, a ustanowienie instytucji o charakterze policji światowej jest nieodłącznym celem w tym aspekcie. Bardziej świadoma i solidarna społeczność międzynarodowa zaczęła dostrzegać zagrożenia płynące ze strony przestępców i podjęła działania, mające na celu zapobieganie szkodliwym zjawiskom².

W 1914 roku, podczas I Międzynarodowego Kongresu Policji w Monako, w którym uczestniczyli przedstawiciele policji z dwudziestu czterech państw Europy, Azji i Ameryki, wysunięto postulat powołania do życia międzynarodowej organizacji policyjnej zrzeszającej przedstawicieli funkcjonariuszy policji wszystkich państw na świecie. Inicjatorem i sponsorem Kongresu był książę Monako – Albert I. Konferencja w Monako zaczęła być uważana za dającą początek Interpolowi, a książę Monako nazywany jest „ojcem” organizacji³.

Interpol jest organizacją o charakterze koordynującym, co oznacza, iż walcząc z międzynarodowymi przestępcami, współpracuje z policjami państw członkowskich, korzysta z ich informacji i przekazuje im dane zdobyte przez siebie, jest więc wielkim operatywnym bankiem informacji o zasięgu światowym, dążącym do zapewnienia międzynarodowego bezpieczeństwa publicznego. Kompetencje

---

¹ L. Mączka, *Problemy społeczne w obliczu wyzwań globalizacji*, w: *Wschód i Zachód w wymiarze globalnym. Doświadczenia z przeszłości a perspektywy na przyszłość*, red. M. Miłek, G. Wilk – Jakubowski, R. S. Brzoza, Kielce 2012, s. 106.

² M. Fooner, *A Guide to Interpol: The International Criminal Police Organization in the United States*, U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, Washington 1985, s. 8. <https://www.ncjrs.gov/pdffiles1/Digitization/99316NCJRS.pdf>, [odczyt: 31.07.2015].

³ J. Dajczman, *Interpol*, Warszawa 2005, s. 33 – 34.

Interpolu obejmują wszystkie rodzaje przestępczości. W ramach przestępczości kryminalnej Interpol interesuje się zwłaszcza przestępczością o charakterze zawodowym, gdyż nie jest możliwe, aby mógł on zajmować się wszystkimi indywidualnymi przypadkami działania przestępczego, chyba że przestępstwo to ma cechy „nowe” i w przyszłości może stać się „załążkiem nowej fali zbrodni”⁴. Co ważne, ściśle zabronione jest podejmowanie przez Interpol jakiegokolwiek działalności lub interwencji o charakterze politycznym⁵, wojskowym, religijnym lub rasowym⁶. Celem Organizacji, niezmiennym od momentu powstania, jest szerokie wspieranie organów policji kryminalnej wszystkich państw członkowskich, w walce z międzynarodową przestępczością i jej sprawcami⁷. Zadaniem Interpolu jest uczynienie świata bezpieczniejszym miejscem. Za pomocą najnowocześniejszych instrumentów i narzędzi, wsparcia technicznego i operacyjnego, pomaga sprostać rosnącym w XXI wieku wyzwaniom związanym z międzynarodową przestępczością⁸.

2. Kolorowe zawiadomienia Interpolu

Poszukiwanie międzynarodowych przestępców przez Interpol odbywa się zawsze według określonego schematu działania. Najpierw policja państwa członkowskiego zwraca się do swojego Krajowego Biura MOPK⁹, które, w przypadku gdy

---

⁴ H. Kurta, *Interpol*, Warszawa 1976, s. 33.

⁵ Ograniczenie to wynika z faktu, że zarówno kultura, systemy prawne, gospodarcze, jak i sytuacje polityczne w państwach członkowskich znacznie od siebie odbiegają i stąd niektóre państwa nie godzą się na interweniowanie w ich wewnętrzne sprawy. B. Hołyst, *Policja na świecie*, Warszawa 2011 s. 1074.

⁶ Art. 3 *Constitution of the International Criminal Police Organization – INTERPOL adopted by the General Assembly at its 25th session (Vienna – 1956)*, <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Legal-materials> [odczyt: 31.07.2015].

⁷ B. Hołyst, s. 1073.

⁸ Zob. szerz. *Interpol. Overview*, <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Overview>, [odczyt: 31.07.2015].

⁹ Krajowe Biura Interpolu są jednym ze stałych organów administracyjnych Interpolu. Oprócz nich, struktura Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej składa się z: Zgromadzenia Ogólnego, Komitetu Wykonawczego, Sekretariatu Generalnego, Doradców i Komisji Kontroli Kartotek. Krajowe Biura Interpolu powstały w wyniku rozwiązania narastających przeszkód we współpracy międzynarodowej, spowodowanych odmiennością struktur różnych policji. Utrudniało to osobom z innych państw ustalenie, która jednostka jest upoważniona do zajmowania się daną sprawą lub do dostarczania informacji. Pojawiały się też problemy natury językowej utrudniające porozumiewanie się oraz różnice w systemach prawnych państw będących członkami Interpolu. Zdecydowano więc o tym, że rząd każdego państwa członkowskiego wyznaczy stałą jednostkę policji pełniącą funkcje Krajowego Biura Interpolu w danym państwie. Krajowe Biura są stałymi jednostkami wyznaczony-

miejsce pobytu poszukiwanego sprawcy nie jest znane, kontaktuje się z centralą, przekazując jej informacje o sprawcy. Na podstawie tych danych sporządza się kartę poszukiwania – *fiche de recherche* – tej osoby i za pomocą drogi telekomunikacyjnej i elektronicznej zawiadamia się o tym fakcie pozostałe państwa członkowskie. W ten sposób rozpoczyna się międzynarodowy proces poszukiwania. W momencie ustalenia miejsca pobytu przestępcy, Krajowe Biuro Interpolu państwa, z którego przestępca zbiegł, zwraca się o jego zatrzymanie do Krajowego Biura państwa, na terenie którego sprawca przebywa. To państwo, z kolei, inicjuje podjęcie działań przez własną policję. W efekcie tego dochodzi do zatrzymania sprawcy. Krajowe Biura państw kontaktują się zatem bezpośrednio ze sobą, ale o prowadzonych działaniach informują Sekretariat Generalny¹⁰, tak aby mógł on pełnić swoje funkcje sprawdzania informacji i koordynowania współpracy.

Podstawą poszukiwań prowadzonych przez Międzynarodową Organizację Policji Kryminalnej są zawiadomienia, zarówno o osobach, jak i o skradzionym mieniu. W przypadku osób sporządza się karty poszukiwań, które zostały opracowane już w pierwszym roku od reaktywowania MKPK¹¹. Jean Nepote opracował wówczas istniejącą do dziś formę oficjalnych – kolorowych – zawiadomień Interpolu. Było to

---

mi przez rządy państw członkowskich, do podejmowania działań na rzecz międzynarodowej współpracy w sferze zwalczania przestępczości. Biura te znajdują się w każdym państwie członkowskim Interpolu i zatrudniają wyłącznie funkcjonariuszy policji i urzędników państwa członkowskiego. Współpraca ta polega na utrzymywaniu stałych kontaktów z różnymi jednostkami organizacyjnymi w tym państwie, organami innych państw, pełniącymi funkcję Krajowych Biur Interpolu oraz Sekretariatem Generalnym MOPK. Zob. art. 32 *Constitution of the International Criminal Police Organization – INTERPOL...*

¹⁰ Sekretariat Generalny jest stałym organem administracyjnym i technicznym Interpolu, na bieżąco kierującym jego działalnością i wprowadzającym w życie decyzje podjęte przez Zgromadzenie Ogólne i Komitet Wykonawczy. Pracuje 24 godziny na dobę, 365 dni w roku. Jest swego rodzaju centrum walki z przestępczością międzynarodową oraz centrum technicznym i informacyjnym. Zadaniem Sekretariatu jest zapewnianie efektywnego zarządzania całą Międzynarodową Organizacją Policji Kryminalnej oraz utrzymywanie kontaktów z właściwymi organami krajowymi i międzynarodowymi. Zob. szerz. I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, *Międzynarodowa współpraca w walce z przestępczością*, Szczecin 2004, s. 65, J. Dajczman, s. 135 i M. Fooner, s. 9.

¹¹ W trakcie kongresu założycielskiego Międzynarodowej Komisji Policji Kryminalnej w 1923 roku ustalono, iż Sekretarzem Generalnym Komisji będzie każdorazowo Austriak – jako skutek wybrania Wiednia na siedzibę MKPK. W 1938 roku w wyniku przyłączenia Austrii do III Rzeszy, prezydentem policji wiedeńskiej został jeden z nazistów – Otto Steinhäusl, który zgodnie ze Statutem Międzynarodowej Komisji Policji Kryminalnej, został automatycznie jej Prezydentem – Sekretarzem Generalnym. Po wybuchu II wojny światowej MKPK znalazła się pod protektoratem nazistów. Państwa członkowskie Komisji, łącznie z członkami neutralnymi od 1943 roku, uznały, że przestała ona formalnie istnieć. Po zakończeniu II wojny światowej, w dniach 3 – 5 czerwca 1946 roku, doszło do spotkania przedstawicieli służb kryminalnych 17 państw i oficjalnie, Międzynarodowa Komisja

wtenczas pięć rodzajów kart zaznaczonych odpowiednim kolorem w górnym prawym rogu¹². Dziś funkcjonuje system ośmiu rodzajów zawiadomień przyporządkowanych odpowiednim zagadnieniom.

Zawiadomienia czerwone są równoważne międzynarodowemu nakazowi aresztowania, ale nim nie są. Publikowane są na wniosek Krajowych Biur Interpolu lub międzynarodowych podmiotów o uprawnieniach do prowadzenia dochodzeń lub ścigania sprawców międzynarodowych przestępstw i mają na celu określenie miejsca pobytu przestępcy, jego zatrzymanie i aresztowanie, doprowadzając w ostateczności do jego ekstradycji lub podobnych działań zgodnych z prawem. Upoważniają one funkcjonariuszy policji dowolnego państwa członkowskiego do dokonania aresztowania osoby wskazanej w zawiadomieniu. Zawiadomienia te mogą być wydawane na podstawie krajowego listu gończego, bądź na podstawie decyzji sądu wobec poszukiwanego uchybiającego się od odbycia wymierzonej mu kary¹³.

Zanim czerwone zawiadomienie zostanie rozesłane, muszą zostać spełnione trzy warunki. Po pierwsze, musi zaistnieć samo naruszenie prawa, przestępstwo musi podlegać prawodawstwu kryminalnemu¹⁴, po drugie, w państwie, które jest inicjatorem procedury śledztwa międzynarodowego, musi być wydany nakaz aresztowania. Po trzecie, państwo wydające list gończy jest zobowiązane rozpocząć procedurę ekstradycji, jak tylko poszukiwana osoba zostanie schwytana¹⁵. Czerwone zawiadomienia obejmują takie dane jak: nazwisko przestępcy, jego imiona, imię ojca, wygląd zewnętrzny sprawcy zwykle uzupełniony o zdjęcia, odciski palców czy numer paszportu, a także informacje o popełnionym przestępstwie¹⁶.

Policji Kryminalnej została reaktywowana. Zob. szerz. H. Kurta, s. 21 – 23, A. Fedorowicz, *Czarne lata Interpolu*,

<http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1593245,1,esesmani-w-interpolu.read>, [odczyt: 31.07.2015].

¹² J. Dajczman, s. 56.

¹³ R. S. J. Martha, *The legal foundations of Interpol*, Oxford 2010, s. 117.

¹⁴ Czerwone zawiadomienia nie mogą być publikowane, gdy dotyczą przestępstw, które w różnych państwach nawiązują do kontrowersyjnych spraw związanych z kwestiami kulturowymi lub normami zachowań, gdy są to przestępstwa obejmujące sprawy prywatne – rodzinne, i gdy powstają w wyniku naruszenia prawa o charakterze administracyjnym lub wynikają ze sporów prywatnych, chyba że związane są z działalnością zorganizowanych grup przestępczych. Zob. szerz. Art. 82 i 83 *Interpol's Rules on the Processing of Data adopted at 51st INTERPOL General Assembly – Torremolinos, Spain, 5 – 12 October 1982 and any amendment thereto*. <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Legal-materials>, [odczyt: 31.07.2015].

¹⁵ J. Dajczman, s. 110.

¹⁶ P. Higdon, *Interpol's Role in International Police Cooperation*, w: *International Police Cooperation: A World Perspective*, red. D. J. Koenig, D. K. Das, Oxford 2001, s. 33.

Zawiadomienia zielone zawierają szczegółowe informacje o niebezpiecznych przestępcach działających ponad granicami państw i powtarzających zbrodnie w innych państwach, których należy wziąć pod szczególną obserwację lub podjąć inne niezbędne działania, polegające na powiadomieniu służb granicznych lub dyplomatycznych o konieczności odmowy wizy wjazdowej¹⁷.

Zawiadomienia niebieskie obejmują zapytania, kierowane do państwowych służb policyjnych, o posiadane przez nich dane dotyczące prawdziwego nazwiska bądź pseudonimu przestępcy, jego wyroków, rodzaju popełnionych przestępstw, miejsc jego przebywania, jak również odcisków palców i informacji o jego DNA, z prośbą o przesłanie odpowiedzi do centrali. Ma to na celu dokładne zidentyfikowanie sprawców określonych przestępstw¹⁸.

Zawiadomienia żółte zawierają informacje o osobach zaginionych, a także o ofiarach amnezji. Wszelkie zapytania o personalia danych osób rozsyłane są w nadziei na ich identyfikację lub odnalezienie, w którymś z państw członkowskich. Często dotyczą osób nieletnich¹⁹.

Czarne zawiadomienia przedstawiają informacje o niezidentyfikowanych ciałach znalezionych przez policję jednego z państw członkowskich. Mogą być opublikowane, jeśli zawierają co najmniej jedną informację obejmującą: zdjęcie ofiary, jego odciski palców lub DNA²⁰.

Zawiadomienia pomarańczowe służą ostrzeganiu o zdarzeniach nagłych, osobach podejrzanych lub sposobach działania przestępców, jak ucieczki z więzień czy zamachy terrorystyczne, które stanowią bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego i mogą powodować poważne konsekwencje²¹. Obejmują one też informacje o paczkach z materiałami wybuchowymi, palnymi, chemicznymi, bronią biologiczną i radiologiczną, a także zamaskowane materiały wybuchowe. Instrument ten zastosowano w związku z zamachami, za pomocą bomb listownych, na instytucje Unii Europejskiej w 2003 roku²².

Zawiadomienia fioletowe służą ostrzeżeniu i przekazaniu informacji o przestępcach i grupach terrorystycznych, ich metodach działania i sposobach ukrywania się oraz są prośbą o dostarczenie informacji na temat przestępstw, w celu ich rozwiązania lub pomocy w dochodzeniu²³.

---

¹⁷ J. Dajczman, s. 56 – 57.

¹⁸ Zob. szerz.: Art. 88 *Interpol`s Rules on the Processing of Data...*

¹⁹ *Encyclopedia of Transnational Crime and Justice*, red. M. E. Beare, Los Angeles 2012, s. 215.

²⁰ Art. 92 *Interpol`s Rules on the Processing of Data...*

²¹ B. Kołdys, *BMWP KGP – Krajowe Biuro Interpolu*, „Kwartalnik Policyjny”, 2014 nr 4, s. 18.

²² Zob.: B. Hołyst, s. 1084 – 1085.

²³ Art. 93 *Interpol`s Rules on the Processing of Data...*

Od 2005 roku wydawane są też specjalne zawiadomienia powstałe na mocy współpracy z Radą Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, która zainicjowana została utworzeniem w 1999 roku Komitetu 1267 – *The Al-Kaida and Taliban Sanctions Committee*, zajmującego się poszukiwaniem osób powiązanych z międzynarodowym terroryzmem – Talibów i członków Al-Kaidy. Państwa członkowskie zostały zobligowane do zamrożenia kont bankowych, zapobiegania przekraczania granicy oraz nieprzekazywania wsparcia materialnego, technicznego i szkoleniowego oraz broni dla osób i instytucji mających związek z Al-Kaidą, Osamą bin Ladenem i Talibami²⁴.

Przed rozpowszechnieniem zawiadomień, szczególnie do innych podmiotów niż Krajowe Biura Interpolu, Sekretariat Generalny musi ocenić czy jest to konieczne i słuszne w odniesieniu do celów i zadań MOPKi, czy odbywa się w poszanowaniu praw człowieka i czy podjęte środki bezpieczeństwa są odpowiednie, a współpraca policyjna w ramach Interpolu nie zostanie zagrożona. Państwa, w których za popełniony czyn grozi sprawcy kara śmierci, są wyłączone z procesu ścigania przestępców²⁵. Jeżeli zawiadomienia nie spełniają formalnych wymogów zgodnych z Konstytucją MOPK i innymi regulacjami, nie zostaną dopuszczone przez Sekretariat Generalny do obiegu²⁶. W 2014 roku Sekretariat Generalny opublikował 17432 zawiadomienia. Czerwonych zawiadomień było 10718, niebieskich – 2355, zielonych – 1216, żółtych – 2814, czarnych – 153, pomarańczowych – 29, fioletowych – 75 i 72 zawiadomienia związane ze współpracą z ONZ²⁷.

Jeżeli chodzi o zaginioną własność, sporządza się zawiadomienia o skradzionym lub zaginionym mieniu, na którego ślad nie udało się natrafić, lub też mieniu, które zostało odnalezione w podejrzanych okolicznościach. Zazwyczaj są to dzieła sztuki i cenna biżuteria, rzadziej inne wartościowe przedmioty. Zawiadomienia te

---

²⁴ Zob.: *Cooperation between Interpol and the United Nations Security Council...*, s. 3.

<http://www.interpol.int/News-and-media/Publications>, [odczyt: 31.07.2015], *Resolution 1267 adopted by the Security Council at its 4051st meeting on 15 October 1999*,

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1267%281999%29, [odczyt: 31.07.2015].

²⁵ B. Hołyst, s. 1085.

²⁶ Szczególnie dotyczy to czerwonych zawiadomień. Sekretariat Generalny jest upoważniony przez Zgromadzenie Ogólne do zakazania wysyłania zawiadomień tego typu, jeżeli nie są w stanie sprostać wymaganiom upoważniającym do tymczasowego aresztu. Zob.: B. Schöndorf - Haubold, *The Administration of Information in International Administrative Law – The Example of Interpol*, w: *The Exercise of Public Authority by International Institutions. Advancing International Institutional Law*, red. A. von Bogdandy, R. Wolfrum, J. von Bernstorff, P. Dann, M. Goldmann, Heidelberg 2010, s. 254.

²⁷ Zob.: *International Notices system*, s. 2, <http://www.interpol.int/News-and-media/Publications>, [odczyt: 1.08.2015].

zawierają opisy mienia, jak również fotografie, jeżeli jest to możliwe. Opracowywane są one przez Grupę ds. Przestępczości Ogólnej w Wydziale I Oddziału II Sekretariatu Generalnego. Wszystkie te dokumenty są przekazywane policjom państw członkowskich Interpolu za pośrednictwem Krajowych Biur²⁸.

Ponadto, Interpol przygotowuje i rozsyła inne rodzaje dokumentów, jak na przykład notatki i okólniki o sposobie działania przestępcy, które także przesyłane są do Biur Krajowych. Zawierają one szczegóły dotyczące niespotykanego dotąd lub szczególnie interesującego sposobu działania sprawcy. Zazwyczaj odnoszą się one do seksualnego wykorzystywania dzieci poprzez produkcję materiałów pornograficznych oraz do sprawców czerpiących zyski z prostytucji i handlu żywym towarem. Broszury rozsyłane przez Sekretariat Generalny zawierają opisy znanych wydarzeń kryminalnych, którymi zajmował się Interpol w swojej praktyce, a które można ujawnić. Dotyczą one również rozmaitych kategorii przestępstw i przestępców²⁹.

3. Ekstradycja

Problem wydania przestępcy władzom państwa, w którym jest on według prawa ścigany, jest tym co pozostaje w centrum uwagi Interpolu prawie od samego początku jego istnienia, ponieważ jest to związane z przestępstwem na płaszczyźnie międzynarodowej i wymaga ogromnych wysiłków MOPK. Interpol próbuje zmniejszyć problem ekstradycji, zalecając państwom członkowskim przyjmowanie bardziej efektywnych umów pozwalających na wydanie przestępcy, podtrzymując przy tym międzynarodowe konwencje w tym aspekcie i rozwijając koncepcję aresztu tymczasowego ekstradycyjnego. Koncepcja ta oznacza, iż na podstawie odpowiednio przedstawionego policyjnego wniosku z jednego państwa, policja drugiego państwa, będzie trzymać w areszcie oskarżonego lub osądzonego przestępcę i przetrzymywać go przez określony czas, do momentu aż państwo – inicjator ekstradycji, przygotowuje niezbędną procedurę wydania. Aby państwo mogło wystąpić z wnioskiem o areszt ekstradycyjny tymczasowy, muszą być spełnione trzy wymogi. Po pierwsze, za przestępcą powinien być rozesłany czerwony list gończy z Interpolu, po drugie, gdy wiadome jest miejsce pobytu oskarżonego, prośbie o zastosowanie aresztu tymczasowego, powinien towarzyszyć telegraficzny lub pisemny wniosek od Sekretarza Generalnego Interpolu. Po trzecie zaś, wnioskowi od Sekretarza Generalnego powinien towarzyszyć podobny wniosek od Krajowego Biura Interpolu państwa wzywającego. Jest to niezwłoczne potwierdzenie tego, że państwo wzy-

---

²⁸ *Interpol. Informacje ogólne*, Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 1998, s. 35.

²⁹ I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 74.

wające do wydania podejrzanego natychmiast rozpocznie działania poprzez kanały dyplomatyczne. Potwierdzenie to powinno oznaczać, iż przestępca, do wydania którego wzywa inne państwo, jest oskarżony o przestępstwo pospolite w rozumieniu prawa karnego³⁰.

W czasie tymczasowego zatrzymania przestępcy, państwo wzywające do jego zatrzymania, przedstawia niezbędne dokumenty, zgodnie z postanowieniem własnego sądu, wynajętej firmie prawnej w państwie przetrzymującym przestępcę, żeby firma ta reprezentowała w sądzie interesy państwa wzywającego w celu uzyskania zgody na ekstradycję. W każdym państwie, które stosuje taką procedurę, policja powinna mieć pełnomocnictwa do dokonywania takich aresztowań³¹.

4. Kartoteki Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – bazy danych

Kartoteki Interpolu w latach 70. XX wieku, a więc w okresie, gdy technika informatyczna nie była jeszcze wdrożona do rejestrów Interpolu, zawierały prawie 7 tysięcy zdjęć kryminalistów, 91000 zbiorów odcisków palców i ponad 1500000 fiszek dotyczących 460000 przestępców z ponad 80 państw³², uporządkowanych alfabetycznie i fonetycznie³³. Działało wówczas słynne archiwum „S”, umiejscowione w strukturze Sekretariatu Generalnego, zajmujące się identyfikacją międzynar-

---

³⁰ Polskie prawo karne dzieli przestępstwa na: zbrodnie przeciwko ludzkości, przestępstwa polityczne skierowane przeciwko podstawom ustroju państwowego i dokonane z pobudek politycznych oraz przestępstwa pospolite, które obejmują wszystkie pozostałe. Zalicza się do nich przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa przeciwko wolności, przeciw obyczajowości, mieniu, wymiarowi sprawiedliwości, dokumentom i przestępstwa skarbowe. Zob.: ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny (Dz.U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553).

³¹ J. Dajczman, s. 119 – 120.

³² Ograniczona liczba zarejestrowanych odcisków palców w stosunku do osób zarejestrowanych, tłumaczona była tym, że na ogół nie było (i w istocie nadal nie ma) obowiązku rejestrowania odcisków palców osób, które nie były i nie są podejrzane o popełnienie przestępstwa i nie zostały zatrzymane. W gruncie rzeczy utrudnia to znacznie identyfikację przestępcy, który nie będąc notowanym, zbiegnie po dokonaniu przestępstwa do innego państwa. Z tego też względu, coraz częściej postuluje się, aby we wszystkich państwach wprowadzić obowiązek pobierania odcisków palców w ramach procedury wydawania dokumentów tożsamości – dowodów osobistych czy paszportów. Postulat ten jednak ma szerokie grono przeciwników, uważających, że zbyt daleko wkracza on w sferę wolności osobistej jednostki. Występują więc dwie przeciwstawne grupy interesów – wolności jednostki i ogólnospołecznej potrzeby identyfikacji sprawcy przestępstwa. I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 75.

³³ System fonetyczny umożliwia pokonanie niuansów języka i transkrypcji, po ty by detektywi z odległych od siebie państw, mieli do dyspozycji ten sam system łączności. Za pomocą tego systemu organizacja może obsługiwać agendy policyjne w różnych miejscach na całym świecie. Nawet chińskie nazwiska i pseudonimy, przygotowane do jednoznacznej katalogizacji w ramach języków euro-

dowych przestępców. Każdy znany Interpolowi przestępca figurował w archiwum aż w 17 działach kartoteki. Międzynarodowi przestępcy, często po zatrzymaniu, podawali nieprawdziwe dane i w wielu przypadkach wyglądali inaczej, w związku z przeprowadzonymi operacjami plastycznymi. Jeżeli zatrzymane osoby podały nieprawdziwe dane, wtedy dysponując tylko kilkoma cechami fizycznymi, starano się je odszukać w archiwum, według następujących cech: 1) narodowość, 2) miejsce dokonanych przestępstw, 3) prawdopodobna przynależność rasowa, 4) wzrost, 5) sylwetka, 6) kolor włosów, 7) pigment skóry, 8) uzębienie, 9) głos, 10) chód, 11) wygląd ogólny, 12) cechy charakteru, 13) widoczne blizny, 14) znaki szczególne, 15) tatuaże, 16) amputacje i zniekształcenia, 17) charakterystyczne przyzwyczajenia³⁴.

Do tego typu indeksu analitycznego dodano także kodowanie kolorystyczne, polegające na tym, iż każdej specyficznej, fizycznej lub behawioralnej charakterystyce czy cesze umysłowej przypisywany był określony kolor. Wąskie, pionowe, kolorowe paseczki były naklejane na każdą fiszkę. Pełna gama kolorystyczna składała się na indywidualny zestaw cech wystarczających do poszukiwania i identyfikacji. Prawidłowe rozmieszczenie kolorów dawało klucz do szybkiego odzyskania kart poszukiwanych przestępców³⁵.

Ponadto, wykorzystywany był specjalny system rejestracji portretów przestępców, określanej *Portrait Parle*. Była to karta opisów słownych zawierająca fotografie przestępców, indeksowane według 6 punktów, zgodnie z formułą bazującą na strukturze kości twarzowych. Polegała ona na tym, iż twarzy każdego człowieka i jego czaszce przypisywało się kody liczbowe, wykorzystywane do szybkiej identyfikacji przestępcy. Za pomocą tego systemu udawało się dokładnie wskazać sprawców przestępstw, nawet jeśli próbowali oni zmieniać wygląd zewnętrzny. Opis portretowy pozwalał sprowadzić znaczące elementy portretu do konkretnej liczby stałych i sformalizowanych w metodologii systematyzacji indywidualnych cech, które nie zmieniają się niezależnie od różnego typu zabiegów plastycznych³⁶.

---

pejskich, okazały się w pełni i udanie objęte podwójnym, fonetyczno-literowym systemem zapisu. J. Dajczman, s. 100.

³⁴ Podtytuły działów, na przykład, „Ogólny sposób bycia”, obejmowały cechy charakteru – wybuchowy, dumny, ambitny itp. W rubryce „Przyzwyczajenia i cechy szczególne” mieściły się różne tiki lub drżenia – chrząkanie czy częste mruganie. Chód opisywany był jako szybki, płynny, skradający się itd. Twarz mogła być kwadratowa, okrągła, owalna czy trójkątna. Tak szczegółowy opis pozwalał zawężać poszukiwania. Jeśli agenda policyjna zapytywała o przemytnika złota, który przypominał Euroazjatę – niski, przy chodzeniu mocno wykręca stopy, mówi wysokim głosem i ma pieprzyk na lewym uchu – to już był znaczący krok w celu wyszukania przestępcy. Zob. szerz.: Tamże, s. 103 i H. Kurta, s. 45.

³⁵ J. Dajczman, s. 102.

³⁶ Nawet w dzisiejszych czasach, operacje plastyczne nie są w stanie zmienić wszystkich cech fizycznych – zwłaszcza cech antropometrycznych – jak odległość między źrenicami, długość i szerokość czoła czy długość szyi. I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 75.

Od 1985 roku możliwe stało się komputerowe rejestrowanie danych o osobach i przedmiotach, co miało ogromne znaczenie praktyczne. Obecnie, wyspecjalizowane bazy danych Interpolu zawierają szczegółowe informacje umożliwiające policjom z całego świata walkę z międzynarodową przestępczością³⁷.

Baza osobowa *NOMINAL* – zawiera ponad 155 000 rekordów osób poszukiwanych w celu ekstradycji, osób zaginionych – celem ustalenia miejsca ich pobytu oraz informacje o niezidentyfikowanych zwłokach. Rekordy te zawierają zdjęcia odcisków palców, DNA i inne dane, z zastosowaniem kryterium fonetycznego pozwalającego na wyodrębnienie błędów w transkrypcji³⁸.

Baza *SLTD* – *Stolen and Lost Travel Documents* – została utworzona w 2002 roku, po atakach terrorystycznych z 11 września 2001 roku, by pomóc państwom członkowskim zabezpieczyć swoje granice i chronić obywateli przed terrorystami i innymi niebezpiecznymi przestępcami. Zawiera ona skradzione, zagubione lub unieważnione dokumenty podróży, takie jak paszporty, dowody osobiste, wize czy dokumenty wydawane cudzoziemcom. Umożliwia Krajowym Biurom Interpolu, organom ścigania, urzędowi imigracyjnemu czy służbom granicznym, ustalenie ważności dokumentów podróży w ciągu kilku sekund. Narzędziem umożliwiającym sprawdzanie fałszywych dokumentów jest aplikacja *I-Checkit*³⁹. W momencie

---

³⁷ Z każdym rokiem archiwum Interpolu stawało się coraz bardziej ociążałe, trudniejsze do kierowania i skrajnie nieskuteczne. Realne terminy wysyłania informacji ciągle się rozciągały i w związku z tym zaczął działać najpierw nieoficjalnie, a później już zalegalizowany system wyszukiwania tylko najpilniejszych i najważniejszych informacji zaznaczonych odpowiednimi znakami. Pozostałe informacje były odkładane na bok. Potrzebny był więc nowy sposób przechowywania i wyszukiwania informacji. Pierwszy komputer pojawił się w kwaterze głównej w 1980 roku, ale realna komputeryzacja Interpolu i Krajowych Biur rozciągnęła się na całe dziesięciolecie. Dopiero pod koniec lat 80. XX wieku, dzięki zwiększeniu w Interpolu uczestnictwa USA, podstawowe bazy danych przeniesiono do komputerów. J. Dajczman, s. 107.

³⁸ B. Kołdys, s. 18. W drugiej połowie 2015 roku zostanie uruchomiona specjalna baza danych ułatwiająca rozpoznawanie twarzy, zarówno przestępców, uciekinierów, jak i osób zaginionych. W październiku 2015 roku odbędzie się pierwsze sympozjum poświęcone tym kwestiom, zachęcające państwa członkowskie do przesyłania tego typu zdjęć do nowotworzonej bazy. Interpol powołał *A Facial Expert Working Group* – grupę roboczą, złożoną z ekspertów, zajmującą się doradztwem i pomocą w tym zakresie. Pierwsze spotkanie grupy, które odbyło się w październiku 2014 roku, zgromadziło 24 ekspertów z 16 państw, którzy przygotowali przewodnik o najlepszych praktykach dotyczących jakości, formatu i przesyłania zdjęć, w celu ułatwienia korzystania z nowego systemu. Zob. szerz.: *Interpol. Forensics. Facial recognition*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Forensics/Facial-recognition>, [odczyt: 1.08.2015].

³⁹ Jest to narzędzie umożliwiające wykrywanie działań sieci przestępczych i ich oszustw w skali globalnej. Aplikacja ułatwia wykrycie przestępców wykorzystujących fałszywe dokumenty podróży, jak i prowadzących nielegalną działalność z tym związaną – otwieranie rachunków bankowych na

powstania, baza liczyła zaledwie 4000 rekordów pochodzących z 10 państw członkowskich, w marcu 2014 roku, liczba ta wzrosła do ponad 40 milionów danych zgłoszonych przez 167 państw. W 2013 roku bazę przeszukiwano przeszło 800 milionów razy i otrzymano 67 tysięcy pozytywnych odpowiedzi⁴⁰.

W wyniku wspólnej inicjatywy Grupy G-8 i Interpolu powstała Biblioteka Cyfrowa – *Digital Interpol Alert Library Document – Dial-Doc*, pozwalająca państwom członkowskim dzielić się informacjami dotyczącymi nowo wykrytych fałszerstw dokumentów. Zawiera ona dane o wykrytych sposobach podrabiania paszportów i innych dokumentów oraz obejścia wszelkich zabezpieczeń. Służy ona ułatwieniu organom ścigania identyfikacji potencjalnie sfałszowanych dokumentów. Ponadto, stworzono system *EDISON – Electronic Documentation and Information System on Investigation Networks*, podający przykłady autentycznych dokumentów podróży z całego świata, w celu ułatwienia identyfikacji podrobionych dokumentów. Zawiera zdjęcia, opisy i funkcje zabezpieczania dokumentów wystawianych przez państwa i organizacje międzynarodowe⁴¹.

Stolen Administrative Documents – SAD – to baza skradzionych dokumentów administracyjnych. Jest to rejestr ponad 500000 dowodów rejestracyjnych pojazdów i ich zagranicznych odpowiedników oraz certyfikatów importu i eksportu⁴².

Baza skradzionych pojazdów silnikowych – *Stolen Motor Vehicles – SMV* – obejmuje informacje o ponad 7200000 pojazdów. Znajdują się tutaj praktycznie wszystkie pojazdy, których numery VIN⁴³ zawierają od 7 do 17 znaków. Baza kumuluje informacje o samochodach osobowych, vanach, ciężarówkach, przyczepach,

---

falszywe nazwisko czy zakup biletu lotniczego. *I-Checkit* pozwala też firmom z branży transportu, bankowości czy turystyki na sprawdzenie informacji dotyczących przestępców i ich dokumentów. O wszelkich podejrzanych okolicznościach informowane są Krajowe Biura Interpolu, organy ścigania i Sekretariat Generalny. Zob. szerz.: *Interpol. I-Checkit*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/I-Checkit/Travel-document-screening>, [odczyt: 1.08.2015].

⁴⁰ C. Roberson, *Identity Theft Investigations*, New York 2008, s. 114. Tylko państwo, które wydało określony dokument, może dodać go do bazy danych, stąd Interpol nie jest powiadamiany o wszystkich skradzionych dokumentach na świecie. Również nie wszystkie państwa systematycznie przeszukują bazę danych w celu sprawdzenia czy dana osoba nie korzysta przypadkiem z nielegalnego paszportu. *Interpol. Border management. Stolen and Lost Travel Documents database*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Border-management/SLTD-Database>, [odczyt: 01.08.2015].

⁴¹ Policjanci straży granicznej w Niemczech opracowali system *MIND/FIND*, który również umożliwia kierowanie automatycznych zapytań do banku danych, odnośnie skradzionych lub zaginionych dokumentów podróży. Wykorzystanie tego banku wzrosło skokowo i obecnie liczy on około 15 milionów zapisów. R. S. J. Martha, s. 117.

⁴² B. Kołdys, s. 18.

⁴³ *Vehicle Identification Number – VIN* – to numer identyfikacyjny pojazdu nadany i umieszczony przez producenta.

quadach, pojazdach specjalnego przeznaczenia, autobusach, jednośladach, niektórych maszynach budowlanych i innych maszynach ciężkich⁴⁴.

Baza danych *Stolen Vessels Database – SVD* – gromadzi informacje o skradzionych jednostkach pływających. Jest to najnowsza baza danych oddana do użytku państwom członkowskim w 2013 roku i obejmuje rejestr wszelkich konstrukcji zdolnych do samodzielnego unoszenia się na wodzie, jak statki, okręty, łodzie, jachty czy żagłówki⁴⁵.

WoA – Works of Art – to baza skradzionych dzieł sztuki, posiadająca dane o ponad 40000 przedmiotów, będących w głównej mierze, częścią dziedzictwa kulturowego. Kradzieże te zgłaszane są najczęściej przez Organizację Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury – UNESCO i Międzynarodową Radę Muzeów (ICOM). Znajdują się tu także przedmioty zrabowane w okresach kryzysowych w Afganistanie, Iraku i Syrii⁴⁶.

Rejestr o nazwie *DISCS – Document Information System Civil Status* – skupia wzorcowe dokumenty stanu cywilnego, a więc wszelkie akty urodzenia, zgonów czy zmiany stanu cywilnego z ponad 120 państw członkowskich⁴⁷.

We wrześniu 2005 roku, powstała z inicjatywy państw Grupy G-8 – *Interpol Child Sexual Exploitation Image Database – ICSE DB* – baza wizerunków dzieci wykorzystywanych seksualnie i sprawców tych nadużyć, której głównym odbiorcą są komórki merytoryczne zajmujące się walką z pedofilią i pornografią dziecięcą. Pierwotnie była to *Interpol Child Abuse Images Database* – baza danych zawierająca zdjęcia dzieci, nad którymi się znęcano, oparta na projekcie University College Cork w Irlandii. Projekt o nazwie *COPINE* był częścią pracy akademickiej Instytutu, polegającą na zbieraniu i przechowywaniu informacji o nadużyciach wobec dzieci⁴⁸.

Interpol posiada też bazę, będącą w gruncie rzeczy, ilustrowaną encyklopedią broni palnej – *Interpol Firearm Reference Table – IFRT* oraz bazę balistyczną pozwalającą na identyfikację broni palnej użytej do popełnienia przestępstwa, na podstawie zebranych na miejscu zbrodni łusek i wystrzelonych naboji. Jest to *IBIN – Interpol Ballistic Information System*. Co więcej, w ramach tych baz, funkcjonuje

---

⁴⁴ A. G. Barbier, *International Collaboration through Interpol*, w: *Forensic Investigation of Stolen – Recovered and other Crime – Related Vehicles*, red. E. Stauffer, M. Bonfanti, Amsterdam 2006, s. 544.

⁴⁵ B. Kołdys, s. 18.

⁴⁶ Co roku publikowanych jest około 250 arkuszy śledczych z opisem 800 – 1000 skradzionych przedmiotów. Dwa razy w roku wydawane są specjalne postery z informacjami o 6 najbardziej wartościowych dziełach sztuki skradzionych w danym roku. J. Dajczman, s. 57, *Interpol. Databases*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Databases>, [odczyt: 1.08.2015].

⁴⁷ B. Kołdys, s. 18.

⁴⁸ A. A. Gillespie, *Child Pornography: Law and Policy*, London 2011, s. 295.

iArms, aplikacja pozwalająca na wymianę informacji na temat legalnej historii broni palnej, w postaci rejestru skradzionej broni i możliwości prześledzenia jej przeszłości, od momentu produkcji, poprzez import do danego państwa, aż do ostatniego posiadacza⁴⁹.

Project GEIGER to baza danych rejestrująca informacje o nielegalnym handlu i innych bezprawnych działaniach związanych z udziałem materiałów radiologicznych i nuklearnych, która współtworzona jest przy współpracy z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej (IAEA)⁵⁰.

FTF – Fusion Task Force – to baza ponad 10000 osób podejrzanych o finansowanie, wspieranie i powiązania z ugrupowaniami terrorystycznymi. Ponadto, Interpol prowadzi bazę danych piractwa morskiego, gdzie przechowywane są informacje wywiadowcze o przypadkach piractwa i rozbojów na morzu. Są to materiały o osobach podejrzanych, ich szczegółowych danych osobowych, finansowaniu i przypadkach zdarzeń z nimi związanych, zbierane w celu identyfikacji przestępców i ich aresztowania. *MARAS*, to z kolei baza danych rejestrująca informacje o grupach przestępczych, o tej samej nazwie, działających w Ameryce Środkowej – głównie w Salwadorze, Gwatemali, Hondurasie i Nikaragui. Zawiera ona szczegółowe informacje o danych tożsamościowych członków gangu, ich zdjęciach, używanych pojazdach i broni⁵¹.

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej posiada też bazę profili DNA przestępców pobranych z miejsc zbrodni i niezidentyfikowanych ciał. Baza utworzona w 2002 roku zawierała wówczas tylko jeden profil DNA, pod koniec zaś 2013 roku było już ponad 140 tysięcy profili pochodzących z 69 państw członkowskich, które doprowadziły do 86 międzynarodowych sukcesów z tym związanych. Interpol gromadzi odfitki linii papilarnych w bazie danych o nazwie *AFIS – Automatic Fingerprint Identification System*⁵².

---

⁴⁹ B. Kołdys, s. 18.

⁵⁰ *Interpol. Databases...*

⁵¹ Tamże.

⁵² Odciski palców odgrywają kluczową rolę w dochodzeniach kryminalnych, ponieważ są unikalne i nie zmieniają się od urodzenia aż do śmierci. Mogą one szybko i skutecznie potwierdzić lub obalić tożsamość osoby, na przykład podczas kontroli na przejściu granicznym. Zebrane na miejscu zbrodni służą do łączenia szeregu przestępstw, a także odgrywają kluczową rolę w identyfikacji ofiar katastrof. *System AFIS* nie wymaga wprowadzenia do komputera odfitek wszystkich dziesięciu palców, celem uzyskania informacji o osobie, która została zarejestrowana w pamięci systemu. Wystarczy wprowadzić odfitkę tylko jednego palca, aby ustalić czy osoba pozostawiająca ten ślad została zarejestrowana. Jeżeli tak, to jaki był powód jej daktyloskopowania, jakie przestępstwo popełniła i jaki jest jej sposób działania. Uzyskanie wszystkich tych informacji na podstawie odfitki jednego palca ma ogromne znaczenie, zważywszy na to, iż przestępcy na miejscu zbrodni, niezwykle rzadko

Interpol opracował system pozwalający na identyfikację ofiar katastrof – *DVI – Disaster Victim Identification*. Polega on na porównywaniu odcisków palców, zapisków dentystrycznych i próbek DNA, w celu jednoznacznej identyfikacji ofiar. Państwa członkowskie mogą kontaktować się z Interpolem bezpośrednio po katastrofie, przez co zostaje im zapewniona pomoc śledcza na miejscu zdarzenia i dostęp do wszystkich baz danych Interpolu. Wszelkie działania w ramach *DVI* są obsługiwane przez Zespół Kierujący i Stały Komitet ds. Identyfikacji Ofiar Katastrof, składający się z ekspertów medycyny sądowej i policji. Od 2004 roku na całym świecie, w ramach systemu *DVI*, rozmieszczono 17 zespołów pomagających w identyfikacji ofiar katastrof⁵³.

Kwestie związane z bazami danych Interpolu podlegają Sekcji Rejestracji Kryminalnej działającej w ramach Sekretariatu Generalnego. W jej strukturze istnieje jednostka o nazwie *Data Entry Branch*, która zajmuje się komputerową rejestracją danych i ich wprowadzaniem do systemu. Ponadto, funkcjonuje tutaj *Data Entry Research Branch* – sprawdzająca przydatność uzyskanych informacji. Jednostka ta przyjmuje wszystkie listy, telegramy i przesyłki napływające do Interpolu i bada je, celem wyselekcjonowania tych, które będą pomocne. *Data Notices Branch* z kolei, odpowiada za wszelkie pytania kierowane przez Krajowe Biura Interpolu państw członkowskich⁵⁴.

W ramach efektywnego zapewnienia bezpieczeństwa granic, jako istotnego aspektu walki z międzynarodową przestępczością, Interpol oferuje szereg usług i narzędzi, które utrudniają przestępcom przekraczanie granic państwowych i popełnianie poważnych przestępstw. *Interpol Border Management Task Force* to siły

---

pozostawiają odciski wszystkich 10 palców. Obecnie możliwe jest częściowe lub całkowite usunięcie linii papilarnych w następstwie skomplikowanego zabiegu przeszczepu skóry, jednak całkowity brak linii papilarnych może być indywidualnym znakiem rozpoznawczym danej osoby i świadczyć o tym, że ma ona coś do ukrycia. Zob.: *Co-operation against terrorism between the Council of Europe and its member States and the International Criminal Police Organization (ICPO - Interpol)*, Council of Europe, Strasbourg 2007, s. 26, I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 76.

⁵³ Były one rozmieszczone między innymi po katastrofie spowodowanej tajfunem Haiyan na Filipinach w 2013 roku, gdzie zostało zabitych i zaginionych ponad 7 tysięcy osób, po katastrofie samolotu w Namibii (2013 r.), atakach terrorystycznych w Westgate Mall w Nairobi w Kenii (2013 r.), katastrofie lotniczej w Kongo (2012 r.), zamachach terrorystycznych w Ugandzie (2010 r.), czy katastrofie promu na Filipinach (2008 r.). Informacje przydatne przy identyfikacji ofiar dotyczą głównie odcisków palców, profili DNA, uzębienia, chorób i cech antropologicznych. *The Forensic Laboratory Handbook: Procedures and Practice*, red. A. Mozayani, C. Noziglia, New York 2006, s. 183; *Interpol. DVI expertise in the field*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Forensics/DVI-Pages/DVI-expertise-in-the-field>, [odczyt: 1.08.2015].

⁵⁴ I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 77 – 78.

zadaniowe, stanowiące centralny punkt kontaktu i koordynacji międzynarodowych działań w zakresie ochrony granic i ich zarządzania. Zajmują się one planowaniem i koordynacją polityki zarządzania bezpieczeństwem granic, zwiększaniem zdolności państw członkowskich w tym zakresie oraz współpracą z organizacjami międzynarodowymi i sektorem prywatnym⁵⁵.

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej opracowała też projekt *Asian Organized Crime – AOC*, mający na celu rozpoznanie i rozbitcie azjatyckich grup zorganizowanej przestępczości. Projekt jest uzupełniany od stycznia 2007 roku przez europejską grupę roboczą, która w ścisłej współpracy z istniejącą już azjatycką grupą, inicjuje operacyjne działania. W wyniku działalności chińskiej organizacji przemytu osób i znacznego, w związku z tym, wzrostu nielegalnej imigracji z Iraku do, między innymi, Europy, Ameryki i Australii, Interpol zainicjował powołanie w 2006 roku organizacji – *Dismantling Smuggling Networks - DSN*, w celu zintensyfikowania współpracy na międzynarodowych przejściach granicznych i lotniskach. Chodzi głównie o wykrycie sieci przemytu osób do Ameryki Północnej poprzez Meksyk i Peru⁵⁶.

5. Centrum Decyzyjne i Koordynacyjne Interpolu

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej zapewnia ponadto swoim państwom członkowskim wsparcie, w postaci reagowania na sytuacje kryzysowe. Istnieje specjalne, powołane w tym celu, Centrum Decyzyjne i Koordynacyjne – *Command and Coordination Center – CCC*, które utworzone zostało w 2003 roku po zamachach na World Trade Center i Pentagon w 2001 roku, przy Sekretariacie Generalnym. Jest to centralna placówka – punkt kontaktu i transferu danych między Sekretariatem Generalnym a państwami członkowskimi i innymi organizacjami międzynarodowymi. Celem *CCC* jest koordynacja wymiany informacji w akcjach i operacjach ponadgranicznych, a także zarządzanie sytuacjami kryzysowymi o wysokiej szkodliwości, jak zamachy terrorystyczne czy katastrofy żywiołowe. Głównym zadaniem jednostki jest zapewnienie, by eksperci szybko docierali na miejsca zdarzeń i służyli pomocą organom ścigania państw członkowskich, w zwalczaniu szczególnych wyzwań. Pierwsze *CCC* powstało w Lyonie – kwatery głównej Interpolu, drugie w Buenos Aires w Argentynie (2011 r.), a trzecie w Singapurze (2014 r.)⁵⁷

---

⁵⁵ *Interpol. Border management*. <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Border-management>, [odczyt: 2.08.2015].

⁵⁶ B. Hołyst, s. 1088.

⁵⁷ Od 2004 roku, *CCC* funkcjonuje całodobowo w systemie trójzmiarowym.

W ramach Centrum istnieje *Incident Response Teams* – *IRTs* – grupy reagujące na zdarzenia i *Major Event Support Teams* – *MEST* – większe jednostki wsparcia⁵⁸.

IRTs koncentrują się na dwóch typach zdarzeń. Pierwsze dotyczą katastrof, zarówno spowodowanych przez człowieka, jak i klęsk żywiołowych, drugie odnoszą się do zbrodni, gdzie wyspecjalizowany personel zapewnia państwu członkowskiemu Interpolu specjalistyczną wiedzę i wsparcie służb śledczych. *IRTs* są rozmieszczane w dowolnym miejscu na świecie w ciągu 12 – 24 godzin od wypadku. Pracują tam eksperci policyjni i personel pomocniczy, dostosowany do specyfiki przestępstwa lub katastrofy. Pierwsze grupy *IRTs* zostały powołane do pracy w październiku 2002 roku po zamachach terrorystycznych na indonezyjskiej wyspie Bali. Od tamtej pory przeszło 80 zespołów zostało wdrożonych do pracy na całym świecie⁵⁹.

MEST pomagają państwom członkowskim w przygotowaniu i przeprowadzeniu wielkich międzynarodowych imprez, zarówno w zakresie polityki, jak i sportu. Tego typu imprezy przyciągają wielkie rzesze osób, w tym przestępców z całego świata. W obliczu zagrożenia terroryzmem i innymi przestępstwami, państwa goszczące zmuszone są poświęcić więcej czasu i zasobów, by zapewnić bezpieczeństwo, dlatego też zwracają się do Interpolu o wsparcie. *MEST* zapewniają natychmiastową wymianę informacji i pomoc w zapobieganiu niepożądanym zdarzeniom. Pierwsza tego typu jednostka wsparcia została wdrożona do działania w 2002 roku, podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Salt Lake City, od tamtej pory ponad 90 zespołów zostało wdrożonych do pracy na całym świecie, między innymi w Niemczech, w czasie Szczytu G-8 w Heiligendamm oraz w czasie Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej⁶⁰.

6. System telekomunikacyjny i elektroniczny

Bez nowoczesnego systemu telekomunikacyjnego i elektronicznego, wymiana informacji pomiędzy państwami członkowskimi, nie przebiegałaby tak szybko i skutecznie. Służba radiowa Interpolu powstała już w 1934 roku, a więc w okresie gdy łączność radiowa stała się wypróbowanym odkryciem, a pomiędzy Europą a Ameryką Północną i Południową uruchomione zostały pierwsze regionalne linie lotnicze. Po II wojnie światowej, radiostacja MOPK mieściła się początkowo w Saint-Cloud. Utrzymywała ona łączność z czterema stacjami regionalnymi: stacją w Ottawie (na

---

⁵⁸ B. Hołyst, s. 1087.

⁵⁹ *IRTs* były wysyłane na miejsce zdarzeń, między innymi, po zamachach terrorystycznych w Madrycie w 2004 roku i w wyniku katastrofy spowodowanej powodzią po tsunami w Azji Południowo-Wschodniej. Specjaliści ci, pomagali poszkodowanym państwom, zarówno w badaniu miejsc zdarzeń, jak i identyfikacji ofiar. *Interpol. Response teams*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Response-teams>, [odczyt: 2.08.2015].

⁶⁰ Tamże.

Amerykę Północną), stacją w Buenos Aires (na Amerykę Południową), stacją w Tokio (na Azję Południowo-Wschodnią) i stacją w Paryżu (na Europę Zachodnią)⁶¹. Od 1971 roku różnego rodzaju meldunki i komunikaty były z kolei przekazywane albo za pomocą najnowocześniejszych dalekopisów, bądź też drogą radiową – kodowane i przekazywane za pomocą alfabetu Morse'a. Pod koniec lat `70 XX wieku stacja została ulokowana na czterdziesto hektarowym terenie w Saint-Martin-d'Abbat, nieopodal Orleanu. Transmisja została oparta na systemie *AMSS - Automatic Message Switching System* (Automatycznym Systemie Przekazywania Informacji).

Stacje regionalne zapewniały odbiór i przekaz wiadomości w obszarze danego regionu, kierowały przepływem informacji między Krajowymi Biurami Interpolu mającymi z nimi bezpośrednie połączenie, a także zbierały i przekazywały wiadomości między regionami, a resztą sieci Interpolu. Do lat 90. XX wieku istniało siedem stacji regionalnych. Pierwsza z nich ulokowana była w Lyonie – siedzibie Sekretariatu Generalnego – i była ona skoncentrowana na Europę, państwa śródziemnomorskie, Amerykę Północną i Bliski Wschód. Druga stacja – w Nairobi – obejmowała swoim zasięgiem całą Afrykę Wschodnią, zaś trzecia stacja w Abidżanie, całą Afrykę Zachodnią. Czwarta stacja umiejscowiona w Buenos Aires, obsługiwała Amerykę Południową, stacja piąta – w Tokio – Azję, a szósta – u lokowana w Puerto Rico – obejmowała swoim zasięgiem państwa Morza Karaibskiego i całą Amerykę Środkową. Siódma, ostatnia stacja, znajdująca się w Canberze – skoncentrowana była na państwa Pacyfiku. Stacja w Lyonie, kierowała ponadto przepływem informacji między regionami⁶². Dodatkowo, w 1990 roku uruchomiono specjalną linię między Krajowym Biurem Interpolu w Waszyngtonie a Krajowym Biurem w Ottawie, tak zwany amerykańsko – kanadyjski interfejs, którego utworzenie wiązało się z koniecznością sprawdzania dokumentów pojazdów i praw jazdy osób przekraczających w obu kierunkach granicę amerykańsko-kanadyjską⁶³.

Od sierpnia 1991 roku, Interpol przeszedł z transmisji radiowych na komunikację elektroniczną. Ostatecznie w 1993 roku, radiostacja w Saint-Martin-d'Abbat zaprzestała transmisji, a system *AMSS* został wyłączony, jego miejsce zajęła sieć X.400⁶⁴. System ten zapewnia przekazywanie wiadomości w sposób szybki i niezawodny.

---

⁶¹ H. Kurta, s. 43 – 44.

⁶² *Interpol. Informacje ogólne...*, s. 27 – 28.

⁶³ Natężenie samochodów na tej granicy jest nadzwyczaj duże. Rocznie przekracza ją ponad 100 milionów pojazdów i tylko specjalna łączność i sprzęt komputerowy dały możliwość kontroli operacyjnej. Dzięki temu, co roku wykrywanych jest ponad 1000 osób poszukiwanych i jeszcze większa liczba skradzionych pojazdów. J. Dajczman, s. 131 – 132.

⁶⁴ *AGN-1991-RES-6 - Discontinuing HF radio communications at the ICPO-INTERPOL General Secretariat on the telecommunications network adopted at 60th INTERPOL General Assembly*

wodny, a także niepozwalający na ich odczytanie przez osoby niepowołane. Istnieją dwa podstawowe warunki bezpieczeństwa – system identyfikacji nadawcy wiadomości uniemożliwiający osobie trzeciej dostęp do sieci i przekazywanie wiadomości wprowadzających w błąd oraz środki zapewniające przechwycenie wiadomości o szczególnym znaczeniu i ich rozszyfrowanie. Sieć X.400 gwarantuje bezpośrednie szyfrowanie korespondencji oraz identyfikację nadawcy za pomocą podpisu elektronicznego składanego podczas użycia karty magnetycznej z chipem⁶⁵. W systemie X.400 zintegrowane są różne rodzaje danych – tekstowe, obrazowe, fonetyczne, dokumenty strukturalne, pliki komputerowe – w formacie informacji wielopostaciowej. Dzięki temu możliwa jest bezpośrednia transmisja obrazów między Krajowymi Biurami Interpolu państw członkowskich oraz przekazywanie informacji strukturalnych do Sekretariatu Generalnego⁶⁶.

Od lipca 2007 roku, wszystkie Krajowe Biura Interpolu i inne placówki zostały włączone do zmodernizowanej sieci komputerowej, do celów ścigania karnego – *Interpol Global Communication System – I-24/7*, pozwalającej na bezpośredni dostęp do danych. Za pomocą tego systemu odbywa się ruch wszelkiej dokumentacji interpolowskiej – 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku. Interpol stawia do dyspozycji Krajowym Biurom liczne sieciowe banki danych, zawiadomienia i inne chronione treści⁶⁷. *I-link*, to z kolei, dynamiczny system operacyjny, który centralizuje i wzmacnia funkcje baz danych oraz zapewnia spójność i trafność poszukiwanych informacji. Zajmuje się efektywnym zarządzaniem wiadomości przesyłanych w ramach systemu *I-24/7*, a także łączy ze sobą pozornie niepowiązane tematy⁶⁸.

– *Punta del Este, Uruguay, 4-8 November 1991*, <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/Structure-and-governance/General-Assembly-Resolutions/Resolutions-1990-to-1999/1991-AGN60>, [odczyt: 2.08.2015].

⁶⁵ *Interpol. Informacje ogólne...*, s. 30 – 31.

⁶⁶ Podstawowa zasada X.400 polega na komunikowaniu nieinteraktywnym – wiadomości wymieniające się w dwóch stadiach - najpierw są zapisywane, po czym następuje retransmisja. W systemie tym można wyróżnić 2 niezależne moduły, na których opiera się przekazywanie informacji, są to: *UA (the User Agent)*, czyli użytkownik i *MTA (Message Transfer Agent)*, czyli komunikowanie. *UA* to zestaw komputerowych przetworzeń, które pozwalają na tworzenie, wysyłanie, otrzymywanie oraz przetwarzanie informacji, zaś *MTA* polega na przekazywaniu informacji do jednostki dystrybucyjnej I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 81 – 82.

⁶⁷ Podczas gdy w 2003 roku przesłano w ten sposób 3 miliony informacji, to w 2007 roku już prawie 11 milionów. B. Hołyst, s. 1085 i *Encyclopedia of Law Enforcement*, red. L. E. Sullivan, M. S. Rosen, Los Angeles 2005, s. 1117.

⁶⁸ Zob. szerz.: *Interpol. Data exchange*. <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Data-exchange/I-link>, [odczyt: 2.08.2015].

7. Działalność szkoleniowa i wydawnicza Interpolu

W celu zapewnienia skutecznej walki z międzynarodową przestępczością, Interpol zapewnia pracownikom organizacji, jak i funkcjonariuszom policji państw członkowskich odpowiednie szkolenia, mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności. W ramach szkolenia dla kadry Sekretariatu Generalnego wyróżnia się profesjonalny instruktaż dla osób zajmujących się systemami komputerowymi, kształcenie nowo przyjętych pracowników oraz partykularne kursy w zależności od aktualnych potrzeb Interpolu⁶⁹. Szkolenia dla funkcjonariuszy policji państw członkowskich obejmują z kolei, coroczne seminaria, kursy policyjne dyktowane różnymi potrzebami, oraz system ćwiczeń w zakresie systemu telekomunikacyjnego i komputerowego, organizowany dla szefów łączności komputerowej Krajowych Biur Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej⁷⁰. Niezależnie od podstawowych typów szkoleń, Interpol organizuje także wiele innych spotkań, przygotowywanych z myślą o funkcjonariuszach państw członkowskich, w celu przeanalizowania aktualnych tendencji w międzynarodowej przestępczości. Są to zarówno spotkania kontynentalne, konferencje regionalne, jak również sympozja międzynarodowe⁷¹. Co więcej, organizowane są także inne spotkania, na których dyskutuje się o konkretnych zagadnieniach kryminalnych. Posiedzenia te umożliwiają więc funkcjonariuszom policji analizowanie spraw związanych z prowadzonymi przez nich dochodzeniami i śledztwami. Szczególną uwagę zwraca się przy tym na koordynację dochodzeń o charakterze międzynarodowym.

Ważną rolę w działalności szkoleniowej Interpolu odgrywają publikowane podręczniki, poradniki i broszury, pomocne państwom członkowskim w ich czynnościach policyjnych. Są to w głównej mierze broszury dotyczące identyfikacji pocisków i naboju pochodzących od różnych producentów, broszury przedstawiające tablice rejestracyjne pojazdów używanych w różnych państwach, podręczniki ułatwiające identyfikację ofiar kataklizmów oraz podręczniki zawierające kwestie zwalczania handlu narkotykami i międzynarodowego terroryzmu. Ponadto, wydawana jest broszura wyjaśniająca metodę zapisywania nazwisk chińskich za pomocą ciągów liczbowych oraz encyklopedia programów aktywów finansowych, stano-

---

⁶⁹ I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 78.

⁷⁰ *Interpol. Informacje ogólne...*, s. 37 – 38.

⁷¹ Sympozja międzynarodowe stanowią dla funkcjonariuszy policji i ekspertów z różnych dziedzin forum dyskusyjne, gdzie rozpatruje się zagadnienia dotyczące szerokiej gamy międzynarodowej współpracy policyjnej, począwszy od szkoleń, tematów związanych z kryminalistyką, przetwarzaniem danych, przestępczością zorganizowaną, oszustwami międzynarodowymi, aż do kwestii związanych z narkotykami, terroryzmem, identyfikacją osób i śladów, braniem zakładników, jak i kradzieżą dóbr kultury. Tamże, s. 39.

wiąca pomoc dla osób uczestniczących w dochodzeniach, dotyczących ruchomości i nieruchomości zdobytych w wyniku działalności przestępczej⁷².

Ponadto, Interpol prowadzi też internetowy portal – *Global Learning Centre* – gdzie użytkownicy z całego świata mają dostęp do bogatej oferty kształcenia online. Portal skierowany jest do Krajowych Biur Interpolu i szerokiej wspólnoty policji na całym świecie. Służy on wymianie wiedzy, praktyki i doświadczeń między funkcjonariuszami policji państw członkowskich oraz zawiera szeroki katalog kursów, raportów, dokumentów i bibliotekę⁷³.

8. Uwagi końcowe

Rolą Interpolu, w zakresie zapewniania międzynarodowego bezpieczeństwa publicznego, jest doprowadzanie do szybkich i skutecznych rozwiązań spraw kryminalnych, a tym samym do ujęcia sprawców przestępstw i redukcji samych przestępstw. Organizacja podejmuje odpowiednie kroki prawne oraz operacje i projekty realizowane przy współpracy z policjami narodowymi państw członkowskich. Interpol jest „superpolicją” ze względu na dysponowanie o wiele większym zasobem informacji niż policje poszczególnych państw i najlepiej zorganizowane grupy przestępcze. Organizacja ma za zadanie zapewnić i promować możliwie jak najszerszą wzajemną pomoc wszystkich władz policji kryminalnych oraz ustanawiać i rozwijać wszelkie formy działania mogące służyć skutecznemu zapobieganiu i ściganiu przestępczości kryminalnej. Charakter i zakres działalności Interpolu polega więc na koordynacji działań policji narodowych oraz gromadzeniu wszelkich danych przydatnych w walce z przestępczością międzynarodową.

Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej – Interpol, od samego początku powstania w 1923 roku, jest inspiratorem międzynarodowej współpracy

---

⁷² Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej opracowuje też filmy i slajdy szkoleniowe, które obejmują: multimedialne publikacje o metodach prania brudnych pieniędzy, multimedialne publikacje o różnych technikach fałszowania pieniędzy, multimedialny program szkoleniowy dla prowadzących dochodzenia w sprawach przestępstw finansowych oraz program slajdowy do szkolenia w zakresie narkomanii. Inne ważniejsze publikacje to „The Monthly Bulletin of the General Documentation Service”, przeznaczony dla Krajowych Biur Interpolu, „The Special Interpol Bulletin or Press Book” – rocznik zawierający wybrane artykuły, dotyczące Interpolu, z czasopism z ostatnich 12 miesięcy i „International Crime Statistics” – przegląd danych statystycznych niektórych, najgroźniejszych przestępstw międzynarodowych, wydawany co dwa lata i opracowywany na podstawie danych przesyłanych przez Krajowe Biura Interpolu do centrali. I. Gawłowicz, M. A. Wasilewska, s. 80; B. Hołyst, *Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej*, „Problemy Kryminalistyki”, 1990 nr 189 – 190, s. 246.

⁷³ *Interpol. Training and capacity building*, <http://www.interpol.int/INTERPOL-expertise/Training-and-capacity-building>, [odczyt: 2.08.2015].

w zwalczaniu przestępstw kryminalnych, a jej rola, w zakresie zapewniania międzynarodowego bezpieczeństwa publicznego, jest wysoko oceniana na arenie międzynarodowej. Choć zadanie to nie jest łatwe, a doświadczenie pokazuje, że jej wysiłki są niejednokrotnie udaremniane pomysłowością sprawców, to jednak metody pracy i mechanizm działania Interpolu, stanowią nieocenioną pomoc dla policji całego świata. Pewne jest, że międzynarodowa przestępczość nie zostanie nigdy wyeliminowana z życia społecznego, jednak dzięki aktywności Interpolu i współpracy państw członkowskich, może zostać w dużym stopniu ograniczona. Istnieje wiele policyjnych potrzeb w zakresie kooperacji, w których Interpol będzie nadal pomocny. Działania Interpolu są, i na pewno nadal będą rozszerzane i intensyfikowane, w związku z coraz bardziej alarmującymi tendencjami w międzynarodowej przestępczości. Tak było na przestrzeni lat. Korzystanie z najnowszych osiągnięć techniki z pewnością ułatwi sprostanie temu wyzwaniu. Dotychczasowe rezultaty świadczą o ogromnym znaczeniu, jakie państwa członkowskie przywiązują do osiągnięcia celów wyznaczonych przez organizację.

Idea, która narodziła się w Monako w 1914 roku, doprowadziła do nawiązania międzynarodowej współpracy policyjnej, w walce z międzynarodową przestępczością, realizowanej kanałem Interpolu – trwającej już ponad 100 lat. Przez cały ten czas, Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnej, była, jest i nadal będzie, najważniejszą organizacją policyjną na arenie międzynarodowej, dążącą do zapewnienia międzynarodowego bezpieczeństwa publicznego zgodnie z zaadą: „Together we can turn back crime”⁷⁴.

Bibliografia:

- Mączka L., *Problemy społeczne w obliczu wyzwań globalizacji*, w: *Wschód i Zachód w wymiarze globalnym. Doświadczenia z przeszłości a perspektywy na przyszłość*, red. M. Miłek, G. Wilk – Jakubowski, R. S. Brzoza, Kielce 2012.
- Dajczman J., *Interpol*, Warszawa 2005.
- Kurta H., *Interpol*, Warszawa 1976.
- Hołyst B., *Policja na świecie*, Warszawa 2011.
- Gawłowicz I., Wasilewska M. A., *Międzynarodowa współpraca w walce z przestępczością*, Szczecin 2004.

---

⁷⁴ Jest to nazwa globalnej kampanii realizowanej przez Interpol, która zwraca uwagę na niebezpieczeństwa, związane z międzynarodową przestępczością zorganizowaną i na to, jak wpływają one na każdy dzień naszego życia. Kampania przedstawia podstawowe kroki, jakie może podjąć każdy z nas, by zapewnić, sobie i swojej rodzinie, a przy tym całej społeczności międzynarodowej, bezpieczeństwo. Zob. szerzej.: *Interpol. News and media. Turn Back Crime*, <http://www.interpol.int/News-and-media/Turn-Back-Crime/Turn-Back-Crime>, [odczyt: 2.08.2015].

- Martha R. S. J., *The legal foundations of Interpol*, Oxford 2010.
- Higdon P., *Interpol's Role in International Police Cooperation*, w: *International Police Cooperation: A World Perspective*, red. D. J. Koenig, D. K. Das, Oxford 2001.
- Kołdys B., *BMWP KGP – Krajowe Biuro Interpolu*, „Kwartalnik Policyjny”, 2014 nr 4.
- Schöndorf-Haubold B., *The Administration of Information in International Administrative Law – The Example of Interpol*, w: *The Exercise of Public Authority by International Institutions. Advancing International Institutional Law*, red. A. von Bogdandy, R. Wolfrum, J. von Bernstorff, P. Dann, M. Goldmann, Heidelberg 2010.
- *Interpol. Informacje ogólne*, Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 1998.
- Roberson C., *Identity Theft Investigations*, New York 2008.
- Barbier A. G., *International Collaboration through Interpol*, w: *Forensic Investigation of Stolen – Recovered and other Crime – Related Vehicles*, red. E. Stauffer, M. Bonfanti, Amsterdam 2006.
- Gillespie A. A., *Child Pornography: Law and Policy*, London 2011.